

Iz celega sveta.

Ali je mogoče „Titanik“ dvigniti iz te velike globočine? Angleški strokovnjaki sedaj obširno razpravljajo vprašanje, kako bi mogli dvigniti „Titanik“ iz morske globočine, ki meri na kraju nesreče, kakor smo že poročali, 3000 metrov. Splošno prevladuje mnenje, da to je popolnoma nemogoče. „Titanik“ leži 12.000 čevljev pod morsko gladino. Pritisk vode v tej globini znaša dve in pol tona na kvadratni palec. Zato je z današnjimi tehničnimi sredstvi popolnoma nemogoče, dvigniti kedaj ta parnik. Tudi dvignjenje zakladov, ki so s parnikom „Titanik“ vred pogreznjeni v morju, je popolnoma nemogoče, ker je pritisk v tej globočini morja tako velik, da ga ne more prenesti noben potapljač, opremljen tudi z najboljšimi tehničnimi pripravami.

Usodepolni demant. Listi poročajo natančni seznam zlatnine, draguljev in drugih dragocenosti, ki so se pogreznile s parnikom „Titanik“ vred v 3000 m globoko morje. Med pogreznjenimi dragulji se nahaja tudi usodepolni, modri Hopejev demant, ki je doslej še vsakokratnemu lastniku prinesel nesrečo. Demant je vreden približno poldrugi milijon mark. S tem dragim kamenjem je v zvezi neštevilno žalostnih nezgod. Njegov zadnji lastnik je bil neki Amerikanez v Washingtonu, ki ga je kupil letos meseca januarja v Londonu in ga je hotel sedaj prinesiti v Ameriko. Prva lastnica je bila francoska krasotica Maintenon, druga soproga francoskega kralja Ludovika XIV. Po njeni smrti je prišel demant v roke nesrečne obglavljene kraljice Marije Antoniette. Demant je kupil potem angleški lord Hope, ki je končal svoje življenje s samomorom in po katerem nosi tudi demant svoje ime. Med zadnjimi lastniki usodepolnega kamna je bil tudi turški sultan Abdul Hamid. Vsi bogatini, ki so posedovali ta kamen, so žalostno končali svoje življenje, in veriga teh žalostnih storij se lahko zasleduje notri do leta 1642. nazaj. Sedaj leži modri demant v globočinah Atlantskega oceana.

Grozen čin pijanega. Kmet Karpal iz vasi Vodovce v Galiciji je na sejmu prodal svojo živino ter se zelo vinjen vrnil domov. Doma je položil bankovce na mizo, sam pa je zaspal za mizo. Njegov mladi sinček je prišel v sobo, pograbil z mize bankovce in se začel z njimi igrati. Slednjič je pograbil škarje in vse bankovce razstrigel. Kmalu nato pa se je zbudil kmet iz svojega spanja ter je v svoji jezi pograbil za nož in umoril sinčka, ker mu je razrezal bankovce. Na njegov jok je prihitela v sobo 3letna hčerka. Kmet jo je v svojem pijanem pobesnenju pograbil in vrgel v vodnjak. Sedaj še-le se je streznil in spoznal svoje nečloveško ravnanje. Ves obupan je zbežal na vrt in se takoj obesil.

Otrok je zgorel. Dne 9. aprila t. l. sta šla zakonska Anton in Marija Škrbec iz Malih Brusnic na Dolenjskem na vse zgodaj po nastiljo v gozd. Doma sta pustila še v otročjem vozičku spečega dveletnega Franceta in polpeto leto staro Francico ter 18letno Marijo, kateri sta zabičala, naj pazi na brata in sestrico. Ta pa je naročilo kmalu pozabila in šla med otroke v vas. Mala Francica pa bi se bila tudi rada igrala doma. Dobila je vžigalico, prekrstila otroški voziček v ognjišče in zakurila v njem. Voziček in obleka sta se namah vnela in Francica je začela klicati na pomoč. Pritekla je Marija, pa ni mogla vzeti otroka iz gorečega voza, zato je tekla poklicat sosedo Jurija Sinkovca, ki je sicer ptegnil otroka iz gorečega

vozička, toda že napol pečenega. Otrok je par ur pozneje izdihnil.

Zrteve zrakoplovstva. Iz Berolina poročajo: V Johannestu sta trčila zrakoplov nekega Stiploška in zrakoplov poročnika Zwickana, ki je imel tudi svojo sestro s seboj. Oba sta se v zraku prevrnila ter padla na tla. Pri tem sta se popolnoma razbila. Vse tri osebe so obležale brez zavestne. Stanje sestre poročnika Zwickana je smrtno nevarno. — Iz Pariza poročajo: Na letališču v Versaillesu je padel belgijski zrakoplovec Verlept s svojim letalnim strojem iz višine 200 metrov in obležal na mestu mrtev.

Zalosten slučaj v bolnišnici. Iz Berolina poročajo: 14letni gimnazijski učenec Willi Rieger naj bi bil operiran na nosu in vratu. Operacija ni bila popolnoma nič nevarna. Usmiljenka je pa vzela za omaritev namesto 10%no kokainovo raztopino 20%no. Ko so položili dečka na operacijsko mizo, je kar naenkrat umrl. Oživetje ga niso mogli več. Usmiljenka, ki je to gledala, je dobila srčne krče. Kmalu nato jo je zadela srčna kap in je umrla.

Nesreča pri solnčnem mrku. V okolici mesta Straßburg na Nemškem je opazovala neka deklica solnčni mrk brez stekla. Vsled hude svetlobe jo je začelo peči v oči, in včeraj je popolnoma oslepela, ker so ji očesni živci popolnoma otrpnili.

Nepremišljen voznik (sofer). Nekaj voznik samodrča v Poznanju v Prusiji je povabil 6 dečkov, ki so se igrali ob cesti, v samodrč. Peljal jih je za zabavo okoli mesta. Ko so ga dečki prosili, naj voz ustavi, je zvišal sofer hitrost samodrča in vozil s silno hitrostjo okoli mesta. Otroci so se tako bali, da so poskakali med vožnjo z voza. Eden izmed dečkov je obležal na mestu mrtev, enega so odnesli smrtno, druge pa težko ranjene deloma v bolnišnico, deloma v domačo oskrbo. Soferja so zaprli.

Maščevalni zločin divjega lovca. V okolici vasi Kanappelles na Francoskem je živel že več let strasten divji lovec Lauman, ki se je bavil in živel večinoma le od plena divjega lova. Bil je večkrat zaprt. Zadnjo kazen je dobil vsled ovadbe gostilničarja Dutaila v Kapellesu, ker je v njegovem ribolovu ribaril. Ko je pred nekaj dnevi prišel Lauman v Dutailovo gostilno, bilo je okrog polne, je zahteval kosilo. Pri sosednji mizi je obedoval gostilničar Dutail, ki je imel pri kosilu še enega gosta. Med obedom je Lauman vstal in vprašal smeje, če se Dutail ne boji, da bi ustrelil njega in njegovega gosta. Gostilničar mu je odgovoril, nič hudega sluteč, da se ne boji. V tem trenutku pa je potegnil Lauman samokres in ustrelil oba navzoča. Vsled strela sta priletela v sobo gostilničarka in domač sin. Lauman je ustrelil tudi na ta dva, a nato pobegnil. Gostilničar, soproga in gost so ostali na mestu mrtvi, sina pa so smrtno ranjenega odpeljali v bolnišnico. Laumana še niso mogli izslediti.

Strašen samomor. Delavec Ivan Daffler na Dunaju, 42 let star, je hotel izvršiti strašen samomor. Izpil je najprvo pol litra bencina, nato si je polil z bencinom obleko in si jo zažgal. V trenutku so prihiteli sosede, ki so ga pogasili in odpeljali v bolnišnico. Reče ima velike opekline.

Zrtev slabih knjig. Pred dnevi je izginil z Dunaja 15letni zlatarski vajenec Vortalski. Po daljšem izpraševanju še-le so izvedeli starši, da se je odpelel fant s tovarišem součencem Josipom Cilingierjem v Ameriko, in sicer med tene, ki iščejo zlato. Doma je ukradel fant 80 kron denarja. Na poti sta naletela ubežnika še na enega tovariša, ki je odšel sam že par dni pred njima z Dunaja. Novi tovariš in Cilingier sta

bila brez denarja. Delali so razne načrte. Vortalski je obljubil, da pošlje svojemu mojstru-zlatarju celo kepo zlata domov, ker je z njim lepo ravnal. Toda oba suha tovariša sta ga obrala za vseh 80 kron, in sta ga zapustila, da se je moral zgledati fant na policiji. Tovarišev še niso prijeli. Vzrok tem pogubonosnim poizkusom mladih fantov so slabe knjige.

Grozna avtomobilska nesreča v Ljubljani. Dne 21. aprila ponoči se je dogodila pred topničarsko vojašnico v Ljubljani grozna nesreča, ki je zahtevala mlado človeško žrtev. Trgovec in lastnik avtomobila, Karol Čamernek, je odpeljal na večer večjo družbo s svojim avtomobilom na Posavje. Nazaj grede je prišel po dunajski cesti pri topničarski vojašnici avtomobilu nasproti nek voz, ki ni imel luči. Gospod Čamernek je sicer skušal avtomobil še pravočasno kreniti na stran, pa se mu ni posrečilo, vsled česar je sunil z vso močjo ob voz. Vsled močnega sunka so se vsi izletniki prevrnili na cesto in so močno poškodovali. 14letna M. Keržič je odletela iz avtomobila ter padla naravnost z glavo na cestni tlak, kjer je obležala v popolni nezvesti. Nudil se je naravnost pretresljiv prizor. Mariji Keržičevi je bila popolnoma na dva dela razcepljena spodnja čeljust, na desni strani pa ji je počila lobanja. Iz ušes, nosu in ust ter oči ji je tekla kri. Njeno obličje je bilo popolnoma razmesarjeno. Nezvestno so jo odnesli na bolniški oddelk topničarske vojašnice, kjer je kmalu nato umrla. Težko ranjeni pa so bili tudi ostali izletniki.

Prerokstvo pisateljev glede nesreče „Titanika“. Znano je, da so mnogi pisatelji napisali v svoji domišljiji stvari, ki so se čez dolgo vrsto let skoro popolnoma uresničile. Naravnost izreden pa je slučaj, da je pred 14 leti ameriški pisatelj Morgan Robertson v nekem svojem spisu opisal z naravnost presenetljivimi podrobnostmi potop ladje velikana, ki jo bodo gradili. Parnik, ki ga opisuje pisatelj, je največji, kar so jih kdaj zgradili, se sploh ne more potopiti in nosi ime „Titan“. Svojo prvo vožnjo nastopi z 2000 potniki meseca aprila, zadene pa na ledenik ter se čez nekaj ur potopi.

Po 60. letih najden kostenjak. Sin in hči umorila očeta ter mu odrezala glavo. Nedavno, ko so F. Kosu, posestniku na Vel. Kalu pri Mirni peči na Kranjskem prekopavali vinograd za nasajenje novih trt v gori Hmelčici, so odkopali več človeških kosti brez črepije. Te kosti, ki so v sestavi podajale velikost odraslega človeka, so bile zakopane v globočini okrog enega metra. Takoj se je domnevalo, da je bil tam pokopan po zlobni osebi usmrčen človek. Pozneje je pa neki, več kot 80 let star mož pričel pripovedovati, da je pred okrog 60 leti izginil neki J. Radovan, ki ga ni bilo moči več najti in sta le tega usmrtila njegov sin Janez in njegova hči Ana Radovan, ki sta že tudi oba mrtva, ter da je to grozno zločinstvo priznal Janez Radovan pa smrtni postelji tik pred svojo smrtjo; sestra Ana pa je bila že preje mrtva. Po navdbi 80letnega starčka ni torej dvomiti, da je odkopani kostenjak J. Radovana žrtev svojih zlobnih otrok, to pa tem bolj, ker je oni vinograd, ki ga prekopava Franc Kos in kjer so našli gori označene kosti, oddaljen kakih 400 korakov od Radovanove hiše in na samotnem kraju. Ker pa ni najti črepije kostenjaka, se sklepa, da sta morila žrtvi odrezala glavo ter jo kam vrgla, češ, če bi prišlo zločinstvo na dan še za časa dejanja, ne bi bilo mogoče žrtve spoznati in sum zvrčati na nju.

PODLISTEK.

Izgubljeni sin.

(Povest iz dijaškega življenja. Spisal Al. Leben.)

(Dalje.)

„In sedaj na delo; ravno, ker hoče prepričati Leopolda vsako poizvedovanje, posebno še zato moram poizvedeti, da le pridem enkrat do jasne resnice. To je veliko bolj, nego se mučiti s samimi praznimi domnevanji.“

Z zelo modrim namenom se Zdolski ni obrnil na posvetno oblast, temveč na katoliški župnijski urad tamošnjega mesta, kjer je Leopold služboval.

Prosil je, da se mu zaupnim potom naznani, kako službo opravlja njegov sin, ali je tovarna v katoliških rokah, in kako je kaj z Leopoldom v verskem oziru.

Odgovor je dospel kmalu ter potrdil najhujša pričakovanja žalujočih staršev.

Sicer je bila Leopoldova služba samapasebi prav dostojna; posloval je v tovarniški pisarni in je prejemal popolnoma zaostojujočo plačo. Lastnik tovarne je bil protestant, uradniki večinoma svobodomiselnici ter pristaši takozvanih „Pročodrimovcev“. Kateri so bili med njimi prej še katoličani, so svoj odpad že naznanili ali so ga ravno kar nameravali naznaniti. In žalibog je bil tudi Leopold Zdolski vpisan v luteranski občini.

Dasiravno je nosila Zdolska v svojih prsih neko nepremagljivo slutnjo tega, kar se ima zgoditi, in dasiravno je bil Anton pripravljen na najhujše reči, je vendar udarila, kakor strela z neba, pretresljiva novica, oba do onemoglosti. Oče se je vendar-le vzravnal pokoncu, dasi tudi z velikim naporom, a mati ni mogla prenesti tega udarca.

„Tega ne bom preživel!“ je stokala.

Da je morala pozabiti na vse svoje ponosne nade, pokopati svojo zemsko srečo in materino veselje — v imenu božjem! Vse bi zapustila božji volji, vse žrtvovala. Ker pa je bila pobožna katoličanka, jo je strašila misel, da je njen otrok izgubljen ne samo časno, temveč tudi večno, in to jo je privedlo skoro do blaznosti. Le nepretrgana molitev in živa vera jo je ščitila pred obupom.

Ali ta pred kratkim še tako cvetoča, duševno in telesno tako sveža žena, je začela zdaj vidoma hirati. Trgovec Zdolski je zrl s strahovito jasnostjo v prihodnost, da bo morda stal kmalu osamljen pred širnim svetom.

Zdravnik je majal z glavo. Kakšno zdravilo naj bi zapisal proti tej bolezni?

Tu je veča brez moči.

Ana je hirala vedno bolj in bolj. Tožila ni več; njene oči so bile brez solza. Včasih je pogledala svoje-ga moža s tako ganljivo otožnim pogledom, da se je moral ta, čeravno se je znal premagovati, obrniti proč, da je zadržal grenke solze.

Ni se mogla več držati pokoncu in — ležeča v postelji — bila je bolj podobna mrliču, nego živemu bitju. Prosila je za zadnjo tolažbo svete vere ter sprejela v ganljivi ponižnosti svete zakramente, kruh nebeški, katerega katoliška cerkev tako nedopovedljivo krasno imenuje: zadnjo popotnico.

Bila je že na tem, da bi se podala na svojo zadnjo pot, ki pelje iz časnosti v večnost.

Tu povzdigne Anton svoje roke proti neskončnemu nebu in vsklikne:

„Moj Bog! Usmili se me!“

Nato vzame karto, napiše na njo naslov svojega sina in ne pristavi ničesar drugega, nego besede:

„Tvoja mati leži na smrtni postelji!“

VI.

Leopold je ravno nameraval odriniti na neko zborovanje, na katerem je menil imeti nek političen govor, in od katerega je pričakoval mnogo uspeha; v tem trenutku pa dobi od doma karto.

Dolgo časa strmi v karto, in kakor da bi se hotel prepričati, so-li besede, ki so tako mogočno pretresle njegovo srce, res zapisane na nji. Toda ni bila nikakšna zmota.

Sedaj so se mu na široko odprle oči. Mati umira. Umira vsled srčne boleti. In kdo je tega kriv? Kdo?

V tem odločilnem trenutku se je v Leopoldovi duši nekaj zgodilo, kar bi on, če bi mogel v naglosti vse natanko preudariti, nikoli ne smatral za mogoče.

Vse mu stopi nenadoma pred oči v popolnoma drugačni podobi. Spoznal je, kako dobro mu je hotel oče, kako prav, popolnoma prav, je imel. Kesal se je odkritosrečno in brez obotavljanja, da je napravil svoji tako dobri, tako plemeniti materi, toliko gorja, katerega ne more preživeti.

Toda čutil je obenem, da njegovo ravnanje pravzaprav ni izšlo iz kakega notranjega nagiba, četudi je hotel sam sebe prepričati, da je res tako.

Človeško srce je tako majhno, in vendar skriva v sebi neizmernost; ogromno množino občutkov, spominov, vtisov. — Leopoldovo življenje, od prvih dni njegove otroške mladosti, je hitelo v malenkostnem času nekoliko minut mimo njega. In nasprotje njegovega sedanjega položaja v primeri z lepo, nadepolno preteklostjo, je padlo kakor gora težko na njegovo dušo.

Tako globoko, tako globoko je mogel pasti!

Domisljal si je, da se bo povzpел visoko, med tem pa se je vrtoglavlil v svoji neverjetni zmotnjavi v globok prepad!

„Moja mati! — Moja uboga mati!“

V tem klicu je bilo zapopadeno vse, kar ga je težilo, pa tudi vse, kar je bil sedaj dolžan storiti.

„Proč, proč od tod! K njej moram!“

Vozil se je celo pot na brzovlakih, in tako mu je bilo možno, da je dospel že zvečer prihodnjega dne v svoj domači kraj.

(Dalje prihi.)